

TÓNLEIKUR

Framfœra Messias hjá Händel í Gøtu í Havn um vikuskiftið

Tvær framfœrslur verða av Messias eftir G. F. Händel. Onnur í Gøtu kirkju klokkan 16 leygardagin og hin í Vesturkirkjuni klokkan 16 sunnudagin

Ólavur á Heygum Hátún er leiðari og fyriskipari, og hann skrivar soleiðis:

MESSIAS er sokallað oratorium, kirkjuligt tónaverk, sum hevur sínar røtur í katólsku mót-reformatiónini. Fólk møttust tá til uppbyggilig møtir í sokallaðum oratorium, sum merkir biðisalur. Hetta gav navn til bíbilskar tónleikaframfœrslur í hesum sambandi, sum lögdu støði undir hesa nýggju, máttmiklu tónleikagrein. Ikki er tað ov nógv sagt, at týskføddi og tónleikaliga ítalskt uppaldi onglendingurin Georg Friedrich Händel (1685-1759) meira enn nakar hevur skrivað oratoriir, sum saman við passiúnunum hjá samtíðarmanninum J. S. Bach verða standandi eftir í tónleikasøguni, tá

G. F. Händel

ið tíðarinnar tonn hevur gnagað so mangt annað burtur.

Heppið var tað fyrri tey kirkjulia tónleikaáhugaðu, at bret-

landskongur í 1732 av pietistiskum ávum setti forboð fyri teatraliskum framfœrslum av bíbliuhendingum. Händel, sum frammanundan hevði verið operukomponistur fram um allar, varð nú av umstøðunum noyddur til at geva sjálvari frásøgnini meira tyngd og persónunum eina djúpari lýsing.

Í flestøllum av hesum kirkjuligu verkum er tað søga Ísraels, sum verður lýst, so sum heitini eisini geva til kennara: „Esther“, „Deborah“, „Samson“, „Joshua“, „Saul“, „Judas Makkabæus“ og fleiri onnur. Men „Messias“, hevur sína serstøðu. Her snýr tað seg ikki um at lýsa trupulleikarhjá einstøkum persónum, ella um hvussu eitt einstakt fólk, Ísraels fólk, verður fríað úr trongd og neyð; men um, hvussu øll

mannaættin verður loyst frá synd og trega og reist upp á evsta degi.

Teksturin og við honum muskalska iklæðingin lýsir søgu Krists frá fyrjáltan, føðing, lívi, deyða og fram til uppreisn.

Drúgt er verkið, eisini um, sum í hesum føri, ikki allir partar verða tiknir við. Men neyvan í allari tónleikasøguni er verk skrivað, sum soleiðis eins og ein perlurøð við sínum resitativu frásøgnum, sínum undurføgru solosangum (arium) og sínum mongu máttmiklu, ljómandi kórportum hongur organiskt saman frá byrjan til enda.

Händel skrivaði Messias, hetta, í fullari longd, triggja tíma tónaverkið, í muskalskari og religiøsari ekstasu eftir bert trimum vikum, eitt bragd, sum tónleikasøgan

ikki kennir makan til. Og um enn verkið var skrivað mitt í hansara virkistíð, í 1741, so gjørdist hetta verkið yvir øllum verkum, hann læt úr hondum. Ár eftir ár varð tað framført undir tónaskaldsins leiðslu fyri stúgvandi fullum kirkjum og konserthølum, og 8 dagar, áðrenn hann doyði, var tann blindi og likamliga avmaktaði meistarinn við til at framfœra hetta sítt yndisverk.

Verkið hevur varðveitt sín tokka millum fólk, og ongantíð man hátíðarstundin kennast onglendingum sterkari, enn tá ið Halleluja-kórið enn í dag lyftir mannfjöldina úr sæti, eins og tað gjørdi á fyrsta sinni fyri nú meira enn hálvtriðja hundrað árum síðan.

UM SOLISTARNAR

ÓRA EINARSDÓTTIR

Þóra Einarsdóttir fekk sangundirvísing á Sangskúlanum í Reykjavík hjá Óluf Kolbrún Harðardóttir og helt útbúgvingarliga fram á Guildhall School of Music and Drama hjá Laura Sarti, professara. Þóra hevði sína frumroynd á Glyndebourne Festival Opera einans 23 ára gomul. Hun gjørdi tíðliga vart við sína úrmæltu sangrødd og sína fullgjørdu framkomu. Longu 18 ára gomul steig hon á fyrsta sinni á pall Íslensku Operunnar í Verdis Rigoletto og Gandafloytu Mozarts og kom fyrstu ferð fram sum solistur í Wien í sambandi við vitjan hjá íslenska symfoniorkestrinum hagar í 1995, meðan hon enn var undir útbúgving.

Þóra hevur havt leiklutir í operum, í symfoniskum og kirkjuligum Verkum og haft egnar konsertir víða um heim, og í 7 ár treivst hon í føstum starvi í operuhúsinum í Wiesbaden í Týsklandi.

Hon er nú regluliga at hoyra á konsertum í heimlandinum eins og eisini uttanlands t.d. í Royal Albert Hall í London, í Konzerthaus Berlin eins og eisini í Carnegie Hall í New York. Av orkestrum, sum hon hevur havt samstarv við kunnu nevast Orchestre de la Suisse Romande í Sveits, Bach Collegium í München og RSO og Philharmoniska Orkestrið í Berlin.

Sum viðurkenning fyri sítt tónlistarliga virksemini er Þóra Einarisdóttir vörðin heiðrað við m.a. danska Dannebrogordenen og Íslenska Falkaorðaninum.

SESSELJA KRISTJÁNSDÓTTIR, mezzosopran

Sesselja Kristjánsdóttir fekk sangútbúgving á Tónlistaháskúlanum í Reykjavík. Lærari hennara var Rut Magnússon. Hon víðkaði sangútbúgvingina á Hochschule für Musik „Hanns Eisler“ í Berlin har hon fekk undirvísing av Aneliese Fried, Julia Varady og Wolfram Rieger, professarum, og fekk próvbræv „við viðurkenning“ hiðani. Í 2000 fekk hon Bayreuth-prísinn, ið verður latin av Richard Wagner Samtakinum.

Sesselja er alkøn bæði sum opera-, oratorii-, lieder- og kamar-sangari. Hon hevur framført saman við íslenska symfoniorkestrinum, stjórnað av Vladimir Ashkenazy, við The Philharmonic Orchestra of St. Petersburg og saman við kamarorkestri Reykjavíkar.

Hennara oratorieskrá umfatar requem eftir Mozart og Verdi, Magnificat, B-moll Messuna og Jólaoratoriið eftir Bach, Messias eftir Händel, Gloria eftir Vivaldi, D-messuna eftir Dvorak, Petite Messe Solennelle eftir Rossini,

Missa Solemnis og 9. Symfoni eftir Beethoven.

Frá 2001 til 2004 var Sesselja við í íslenska opera tónlistabólkinum og vitjar javnan aftur sum gestasangari. Hon hevur havt leiklutir sum Rosina og Øskufia í operum eftir Rossini, sum Carmen eftir Bizet og sum Cherubino í Brúðleypi hjá Figaro og Triðja Frúan í Gandafloytuni eftir Mozart, Nachbarin í Mavra eftir Stravinsky, Lis í Wie Werde ich Reich und Glücklich eftir Spoliansky, Charlotte í Werther, Biddarkvinnan í Sweeny Todd, Lola í Cavalleria og sum Maddalena í Rigoletto eftir Verdi.

Sesselja hevur ofta verið at sæð og hoyrt í íslenska kringvarpinum. Ein av væl umtóktu fløgu-útgávum hennara er „Svanasöngur á Heiði“, har Jónas Ingimundarson hevur undirspælið.

ERNST SONDUM DALSGARÐ

byrjaði at spæla tónleik 6 ára gamal.

Fór at syngja av álvara aftaná at hava vunnið sær pláss í Det kongelige operakor í 1995.

Áðrenn sangin tók til var hann útbúgvinn floytisælari við debutkonsert í 1990 frá Det kongelige musikkonservatorium og hevur

spælt floytu bæði í Det kongelige kapel og í Sjællands symfoniorkestur.

Hevur umframt at hava sungi nógvar smáar solo-partar á Det kongelige teater eisini sungi høvuðsleiklutin í La Bohémé og Tosca av G. Puccini, í L'Amour des trois oranges av S. Prokofieff og í L'elisir d'amore av G. Donizetti. Solistur í konsert-verkum so sum Jólaoratoriið og Johannispassiónina av J.S.Bach, Messias av G. Händel, Elias av F. Mendelssohn, Stabat Mater og Petit messe solennelle av G. Rossini og Requiem av G. Verdi.

Í 2001 fekk hann Reumert heiðursbræv fyri leiklutin sum Mario Cavaradossi.

Ernst Sondum Dalsgarð hevur fingið smíða nógv verk bæði sum floytusælari og sum sangari og gav tí eina fløgu út í 1991 við nýggjum føroyskum floytutónleiki.

Gav í 1996 út jólafløguna Advents og Jólasálmar og var ábyrgdarmaður og producentur tá fløgan hjá Regin Dahl var givin út í 1997.

ÁGÚST ÓLAFSSON

fekk sangaraútbúgving á Sibelius Akademiinum í Helsinki, har Jorma Hynninen og Sauli Tiilikainen voru hansara lærarar. Í lesnaðartíðini søkti hann eisini lærdóm úti í

Europa eitt nú á master class skeiðum hjá so gitnum sangarum sum Dietrich Fischer-Dieskau og Elisabeth Schwarzkopf, ið bæði eisini hava givið honum privata undirvísing.

Í 2004 hevði Ágúst sína fyrstu almennu framfœrslu við høvuðsleiklutinum í Sweeny Todd hjá S. Sondheim á íslensku operuni.

Í 2007 hevði hann sáttmála við operuna við lelutum sum Nick Shadow („Rake's Progress“ eftir Stravinsky), Harlekin („Ariadne á Naxos“ eftir Richard Strauss) og Belcore („L'elisir d'amore“ eftir Donizetti), sum hann fekk heiðursprísinn „Gríman“ fyri sum ársins sangari 2010. Nú í oktober/november var hann Papageno í „Gandafloytu“ Mozarts á íslensku operuni.

Ágúst Ólafsson hevur havt fjøld av sang-konsertum saman við ymsum orkestrum og orkestruleiðarum – m.a. sum bass-sangari í oratorium Bachs, Händels Messias, Requiem Mozarts eins og í kamartónleiki við smærri ljómliðum.

Sum lieder-sangari hevur Ágúst vitjað gitin konsertstøð úti í Europa, eitt nú Wigmore Hall í London og Berliner Philharmonie í Týsklandi. Í 2004 vunnu Ágúst og hansara samstarvari pianisturin Izumi Kawakatsu aðru virðislønina í lieder-kappingini á Hugo Wolf Akademiinum í Wien. Í mai 2010 framfœrdu Ágúst Ólafsson saman við pianistinum Gerrit Schuil allar triggjar sangrøðirnar „Schöne Müllerin“, „Winterreise“ og „Schwanengesang“ hjá Fr. Schubert á Listarhátíðini í Reykjavík.

Ágúst og G. Schuil vunnu í 2011 tónleikaprís fyri framfœrslur í Íslandi.